

Sygn. akt XXIII Gz 503/17

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Gałas (spr.)

Sędziowie: SO Renata Puchalska

SO Anna Janas

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2017 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko: M. M., W. R.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku pozwanej M. M. o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia pozwanej M. M.

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 10 października 2016 r. sygn. akt XVII GC 2311/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Renata Puchalska SSO Anna Gałas SSO Anna Janas

Sygn. akt: XXIII Gz 503/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 10 października 2016 r. oddalił wniosek pozwanej M. M. o udzielenie zabezpieczenia złożony w trakcie sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. przeciwko M. M. i W. R. o zapłatę wywiedzionego na podstawie art. 299 k.s.h.

Sąd I Instancji powołując się na regulacje dotyczące postępowania zabezpieczającego wskazał na zasady i zakres tego postępowania oraz obowiązki związane z uprawdopodobnieniem przesłanek warunkujących zabezpieczenie. Sąd Rejonowy uznał jednak, że pozwana nie uprawdopodobniła, że posiada interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Nie wskazała bowiem, że brak zawieszenia postępowania toczącego się przed Sądem rejestrowym - Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydziałem Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego, pod sygn. akt: Wa XIII Ns-Rej.KRS (...), miałyby uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania. Zdaniem Sądu Rejonowego nie zostały spełnione przesłanki z art. 730 oraz 730¹ k.p.c, co skutkowało oddaleniem wniosku.

Pozwana M. M. wywiodła zażalenie na to postanowienie, któremu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania tj.:

1) przepisu art. 730¹ § 2 k.p.c. poprzez nieuprawnione przyjęcie, że pozwana M. M. nie uprawdopodobniła interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, podczas gdy wyraźnie wręcz wykazano, że zlikwidowanie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., po granicznym z pewnością uchyleniu tytułu egzekucyjnego względem (...) sp. z o.o. w trybie przepisu art. 502¹ § 2 k.p.c, doprowadzi do sytuacji, gdy nie będzie możliwe wykazanie przez powódkę, że przysługuje jej względem (...) sp. z o.o. tytuł wykonawczy, ponieważ wznowione w trybie przepisu art. 502¹ § 2 k.p.c. postępowanie pomiędzy powódką a (...) sp. z o.o. będzie musiało zostać umorzone ze względu na brak istnienia pozwanego w postępowaniu, a w efekcie a) odpadnie jedna z podstawowych przesłanek możliwości dochodzenia roszczeń przez powódkę na tle przepisu art. 299 § 1 k.s.h., co w sposób oczywisty oznacza „uniemożliwienie lub poważne utrudnienie osiągnięcia celu postępowania w sprawie”, b) lub zajdzie konieczność wyjątkowego udowodnienia

przez powódkę istnienia jej wierzytelności względem pozwanych w postępowaniu wszczętym w trybie art. 299 k.s.h., a także możliwość podejmowania obrony przez pozwanych, wykazywania braku istnienia tej wierzytelności, co stanowi ewidentny interes prawny pozwanej M. M.,

2) przepisu art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c, przez brak wskazania podstawy faktycznej oraz prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa, w szczególności poprzez brak ustosunkowania się do relacji zachodzących pomiędzy poszczególnymi postępowaniami wskazanymi we wniosku o udzielenie zabezpieczenia i ich wzajemnej kohabitacji, wyrażającej się istnieniem lub nie podstaw do udzielenia zabezpieczenia przez zawieszenia postępowania eliminującego z obrotu prawnego podmiot, którego działalność stanowi źródło postępowania niniejszego i innych,

3) przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c, przez brak rozpoznania istoty sprawy, wyrażający się całkowitym pominięciem ustalenia i oceny wzajemnych zależności postępowań sądowych, które mają na siebie wpływ i gdzie ta współzależność stanowi istotę przekonania wnioskodawcy o konieczności udzielenia zabezpieczenia.

Powołując się na te zarzuty pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wobec nierozpoznania istoty sprawy, ewentualnie zmianę zaskarżonego postanowienia oraz udzielenie zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem wskazanym w sprzeciwie pozwanej M. M., zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie są trafne twierdzenia skarżącej, jakoby Sąd Rejonowy naruszył przepisy postępowania cywilnego - art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy wskazał na charakter sprawy cywilnej (o zapłatę - roszczenie pieniężne), w której pozwana domaga się zabezpieczenia oraz opisał przedmiot wniosku o zabezpieczenie poprzez wskazanie jasno sposobu zabezpieczenia. Następnie dokonał oceny wniosku w kontekście przesłanek zabezpieczenia. Otóż, jak wprost wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia i także ma to potwierdzenie we wniosku o zabezpieczenie zawartym w sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwana domaga się zabezpieczenia poprzez zawieszenia postępowania w innej sprawie, prowadzonej przez inny sąd, niż rozpoznający

sprawę niniejszą. Co więcej owo zawieszenie postępowania innego sądu ma mieć związek z zakończeniem i trwaniem jeszcze innych postępowań (w sumie trzy inne niż niniejsza sprawy). Konkretnie pozwana wnosi o zabezpieczenie poprzez zawieszenie postępowania przed Sądem rejestrowym - Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydziałem Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego, pod sygn. akt: Wa XIII Ns-Rej.KRS (...) do czasu zakończenia postępowania zawisłego wskutek uchylenia nakazu zapłaty w trybie art. 505 § 1 k.p.c. albo prawomocnego zakończenia postępowania o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt: VIII GNc 6490/13 zawisłej przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie. Sąd Rejonowy w istocie nie opisywał relacji między tymi sprawami,

ale też pozwana dopiero w zażaleniu podaje szczegóły tych spraw, a nadto pozwana wskazywała też na możliwe postępowania a nie konkretne. Niezależnie jednak od tego, brak wskazania na opisywane przez pozwaną relacje między tymi sprawami, które ani nie toczą się pomiędzy stronami tego procesu ani też nie zmierzają do wykonania orzeczenia w tej sprawie, nie miał wpływu na treść wydanego postanowienia. Pozwana potwierdza w zażaleniu, że postępowania w istocie dotyczą podmiotu trzeciego tj. (...) sp. z o.o. W konsekwencji nie dotyczą stron w sprawie niniejszej ani też roszczeń w tej sprawie. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia w sposób wystarczający wyraża powody i podstawy zapadłego rozstrzygnięcia.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 730¹ § 2 k.p.c, to jest on całkowicie chybiony i w istocie nie dotyczy regulacji związanej z zabezpieczeniem w postępowaniu cywilnym. Trzeba wyjaśnić na wstępie, że zabezpieczenia można się domagać w celu zabezpieczenia roszczenia, które jest dochodzone. Nie budzi wątpliwości, w orzecznictwie i doktrynie, że z unormowania art. 730 § 1 k.p.c. wynika, że celem zabezpieczenia jest zapewnienie uprawnionemu realizacji orzeczenia sądowego o jego roszczeniu. Pozwana natomiast nie domaga się ochrony w taki sposób swojego potencjalnego roszczenia, którego nawet szczegółowo nie określa opisując go jako „sytuację prawną”. Przeciwnie pozwana domaga się ingerencji sądu orzekającego w sprawie niniejszej w orzeczenia innych sądów w celu faktycznego uzyskania potwierdzenia jej stanowiska procesowego w sprawie niniejszej. Pozwana w swoim wniosku formułuje żądanie „zabezpieczenia jej interesu w postępowaniu”, co trudno uznać za roszczenia w znaczeniu prawa materialnego.

Przesłanki zasadności żądania udzielenia zabezpieczenia, a także przesłanki, jakimi powinien kierować się sąd, udzielając zabezpieczenia, reguluje art. 730¹ k.p.c.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 730¹ k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz

interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Wymagane jest kumulatywne spełnienie przesłanek uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego. W tym kontekście należy zauważyć, że na gruncie postępowania zabezpieczającego kategorią stanowiącą podstawę aktualizowania się Kodeksowych przesłanek udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie, nie zaś udowodnienie. Specyfika postępowania zabezpieczającego, które nie dotyczy meritum sprawy i ma w istocie charakter przyspieszony, incydentalny i tymczasowy (vide: art. 731 k.p.c), zakłada znaczne odformalizowanie i bazowanie przez Sąd rozpatrujący sprawę na ocenach dokonywanych prima facie. Uprawdopodobnienie ma dać sądowi słuszną podstawę do przypuszczenia o istnieniu roszczenia, nie wymaga wobec tego zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym, zgodnie z art. 243 k.p.c. Roszczenie uznaje się za uprawdopodobnione, jeśli bez głębszego wnikania we wszystkie możliwe aspekty faktyczne i prawne sprawy, istnieje na pierwszy rzut oka znaczna szansa, że w świetle przytoczonych przez wnioskodawcę twierdzeń faktycznych popartych dowodami lub środkami nie będącymi dowodami w rozumieniu k.p.c. przysługuje ono uprawnionemu. Uprawdopodobnienie dotyczy zarówno okoliczności faktycznych, na których wnioskodawca opiera swoje roszczenie, jak i podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje swoją podstawę normatywną. W ocenie Sądu Okręgowego, pozwana błędnie zrównuje swoją sytuację prawną związaną z dowodzeniem w niniejszej sprawie, w tym odnośnie okoliczności, które wynikają z dowodów w innych sprawach sądowych, z roszczeniem podlegającym zabezpieczeniu. Wszelkie argumenty pozwanej odnośnie ewentualnego wykreślenia z KRS (po likwidacji) spółki (...) sp. z o.o. i wpływu tej okoliczności na inne postępowania, w tym w sprawie o sygn. akt: VIII GNc 6490/13, w której wydano nakaz zapłaty dołączony do pozwu, stanowią sferę jej zarzutów odnośnie żądania pozwu i dotyczą twierdzeń i dowodów przeciwko temu żądaniu. Twierdzenia, zarzuty i dowody będą podlegały rozpoznaniu przez sąd orzekający.

Podstawową funkcją postępowania zabezpieczającego jest zapewnienie uprawnionemu (najczęściej wierzycielowi) ochrony w związku z możliwymi niekorzystnymi skutkami trwania w czasie sprawy rozpoznawanej przez sąd. W przypadku braku zabezpieczenia dopiero orzeczenie kończące postępowanie stwarza możliwość wykorzystania go przez osobę uprawnioną, w celu realizacji jej roszczeń, co może oznaczać znaczne przesunięcie w czasie momentu wykonania orzeczenia. Uzyskanie zabezpieczenia stwarza ochronę prawną

o charakterze tymczasowym, przebiegającą w zasadzie równolegle z toczącym się postępowaniem sądowym i obejmującym okres tego postępowania (por. (...))

D. Z., Postępowanie zabezpieczające - Komentarz, wybór orzeczeń, s. 23). Wniosek pozwanej nie poddaje się takiej kwalifikacji. Pozwana nie domaga się zabezpieczenia roszczenia objętego potencjalnym rozstrzygnięciem w sprawie. Zabezpieczenie objęte wnioskiem różni się z roszczeniem pieniężnym w tej sprawie. Pozwana ponadto nie domaga się ochrony w związku z niekorzystnymi skutkami czasu trwania sprawy ale domaga się w istocie bez podstawy prawnej uregulowania stanu innych postępowań, które jej jako osoby fizycznej nie dotyczą. Sposób zabezpieczenia - zawieszenie postępowania w sprawie o rozwiązanie spółki bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, które co więcej nie jest postępowaniem rejestrowym, byłoby nadto niedopuszczalną ingerencją w postępowanie prowadzone przez inny sąd. Jedynym sądem władnym do zawieszenia postępowania w sprawie jest sąd, który w owej sprawie orzeka. Reasumując wniosek o zabezpieczenie już także z powodu sposobu zabezpieczenia jest niedopuszczalny.

Sąd Rejonowy z pewnością nie naruszył art. 730¹ k.p.c. w zakresie, o którym pisze skarżąca. Skarżąca nie usiłowała nawet wskazywać, a już z pewnością nie uprawdopodobniła ani roszczenia ani interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

W świetle przytoczonych powyżej okoliczności orzeczono jak na wstępie, oddalając zażalenie strony pozwanej (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.).

SSO Renata Puchalska SSO Anna Gałas SSO Anna Janas